CYNGOR CYMUNED TROEDYRAUR

COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR CHWEFROR 7fed, 2023

Yn NEUADD BENTREF RHYDLEWIS am 7.30 y.h.

Yn bresennol	Cyng. Maldwyn Lewis (cadeirydd)	Cyng. Ceri Jones
	Cyng. Sharon Thomas	Cyng. Emyr Jones
	Cyng. Mark Davies	Cyng. Rob Jones
	Cyng. Llŷr Evans	Cyng. Carol Davies
	Cyng. Roger Davies	

Croesawyd Sue Lewis o'r Tîm Cyngor ar Bopeth o Aberteifi.

Clerc Rhian Jones

Eitem ar yr Agenda	Gweithredu	Gan bwy	Erbyn pryd
1 . Ymddiheuriadau	Cyng. Sian Williams ynghŷd â'r Cyng.Teifi Evans.		
2. Cyflwyniad gan Swyddog Cyngor ar bopeth.	Mae Sue Lewis yn gweithio fel Swyddog Datblygu Busnes i'r Tîm Cyngor ar Bopeth yng Ngheredigion. Elusen yw sy'n cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru a rhoddion. Maent yn helpu trigolion yr ardal gyda nifer o broblemau, gan gynnwys budd-daliadau, dyledion, costau byw a banciau bwyd. Mae llawer o dlodi yn yr ardal. Maent yn gweithio ar draws Ceredigion, a llynedd ymwelodd 2,500 o drigioion yr ardal a hwy. Yn bennaf cynorthwywyd hwy gyda problemau tlodi a'r costau mewn biliau tannwydd. Yn Aberteifi mae'r broblem i'w weld fwyaf, gydag ond tua 5,000 o drigiolion, gofynnwyd am help gan 241 ohonynt llynedd. Hefyd yn agos iawn at frig y rhestr mae Aberporth a Phenparc. Nododd fod 41 o Gymuned Troedyraur wedi cysylltu a hwy llynedd. Mae'r mwyafrif sy'n cysylltu yn ddi-waith, ond o fewn oed gwaith ac mae 66% ohonynt a phroblemau iechyd. Llynedd cysylltodd 660 o unigolion ac roedd ganddynt 3,000 o broblemau. Nododd fod pawb sy'n cysylltu mewn argyfwng – nid un broblem sydd ganddynt - fel a ddatgelir yn y ffigurau hyn. Mae 44% gydag argyfwng lles – problemau ariannol – e.e. methu dal i fyny gyda taliadau treth y cyngor a wedi gorfod troi at fenthycwyr arian didrwydded sy'n achosi fwy o broblem. Mae llawer angen talebau i'r Banciau bwyd hefyd. Agorwyd "Oergell Dros Ben" yn Aberporth mis Medi 2022, ac mae dros 400 o bobl wedi elwa yn barod. Mae modd i'r Tîm yma arwain pobl yn y Cyfeiriad cywir, a gall rhai elwa o fanteision nad ydynt yn cael yn barod,e.e Credyd Pensiwn, a gall hwn helpu gyda buddiannau eraill fel optegydd a lleihau treth y cyngor. Dosbarthwyd pamffledi gyda rhif ffôn i helpu hennoed a thrigolion sydd wîr angen cymorth. Mae'r galwadau yn rhad ac am ddim ac yn hollol gyfrinachol. Mae pymtheg o Staff yn gweithio iddynt yng Ngheredigion a phymtheg		

arall yn Wirfoddolwyr. Y gobaith yw cael arian wrth y Loteri i ariannu pedair canolfan galw mewn ar draws y Sir, gan fod y gweithwyr yn gweithio o adref ar hyn o bryd!
Mae Aberteifi 'Cynnal y Cardi' ar agor am 5 awr yn wythnosol ar hyn o bryd, ac ar Ddydd Gwener, Chwefror 17eg, maent yn Llandysul a chroeso i unrhyw un alw mewn i weld yr hyn maent yn gynnig.
Maent yno hefyd i roi cyngor i fusnesau bach, a llynedd bu'r Tîm yn cyd-weithio gyda'r ffoaduriaid yng Ngwersyll Llangrannog.
Gall un alwad ffôn gynorthwyo at newid bywyd llawer iawn o bobl.
Eu gobaith y flwyddyn nesaf yw ceisio am grant Loteri i gael fan i deithio o gwmpas y Sir. Mae llawer yn byw yn anghysbell ac nid oes ganddynt ffordd na chyllid i deithio i ganolfanau penodol.

Mae rhif ffôn ar y wêfan 'Citizen Advice', a bydd y Clerc yn sicrhau fod y rhif yma yn cael ei rannu ar Wêfan y Cyngor.

Cytunodd y Cynghorwyr i drafod ymhellach eto am gyfraniad at yr achos.

3. Datgan Diddordeb. — DIM

4. Cofnidion y Cyfarfod Diwethaf a 5.Materion yn Codi

Roedd pob cynghorydd wedi cael copi o gofnodion y cyfarfod mis Ionawr.

Nid oedd y Cyng.Siân Williams ar restr y Cynghorwyr oedd yn bresennol yng nghyfarfod Ionawr ac felly cywirwyd hyn yma.

Nododd y Cyng. Emyr Jones nad oedd y datganiad yn ddigon clir yn y cofnodion am y £1,000 at gynnal y llwybrau cyhoeddus. Trafodwyd fel Cyngor i gyfrannu £1,000 at gynnal a chadw llwybrau yng nghymuned Troedyraur yn unig – neu os byddai gîat yn cael ei gosod fod plac arni yn nodi mae rhodd gan Gyngor Cymuned Troedyraur oedd.

Cynigiodd y Cyng. Sharon Thomas fod gweddill y cofnodion yn gywir, ac eiliodd y Cyng.Ceri Jones

6. Materion y Cynghorydd Sir

Mae gan y Cyngor Sir gyllideb i'w baratoi am y flwyddyn nesaf. Y dyddiau yma mae nifer o weithdai a thrafodaethau i sicrhau fod y gyllideb yn deg ac yn ateb pwrpas.

Mae Archwiliad Cymru yn arsylwi ar y system gynllunio, ac fe fydd dogfen arall yn cael ei chyhoeddi y mis nesaf.

Mae'r ffordd rhwng Rhydlewis a Brynhoffnant ar gau oherwydd eu bod yn gosod pibell newydd ar bwys Ysgol T.Llew Jones. Byddai o fudd i osod mwy o ganllawiau ar yr arwyddion ble yn union mae'r ffordd ar gau oherwydd eu bod braidd yn gamarweiniol ar hyn o bryd.

7. Gohebiaeth.

Daeth llythyr wrth Bennaeth Llwybrau Ceredigion yn nodi fod rhai pobl sy'n cerdded y llwybrau yn gadael clwydi yn agored ac mae hyn yn achosi cynnwrf i ffermwyr sydd a chreaduriaid.

Mae angen i'r Clerc nodi ar y Wêfan fod angen i bawb sy'n defnyddio'r Llwybrau Cyhoeddus i gau pob gîat ar eu hôl.

Yn ystod mis Ionawr, derbyniwyd llythyr gan Sioe Dyffryn Teifi yn holi am gyfraniad. Cytunodd pawb oedd yn bresennol - Yn y dyfodol rhaid sicrhau fod pawb yn ymwybodol fod angen i'r llythyron/ffurflenni sy'n holi am gyfraniadau fod mewn erbyn diwedd y flwyddyn (mis Rhagfyr) – er mwyn medru trafod yng nghyfarfod mis Ionawr.
Cynigiodd y Cyng Mark Davies fod y Clerc yn cadw rhestr o bawb sydd wedi holi yn ystod y flwyddyn – ond wedi methu y dyddiad cau yn Rhagfyr, fel bod gennym restr barod ar gyfer y flwyddyn nesaf. Cytunodd pawb oedd yn bresennol fod hyn yn syniad da.

Ymgynghoriad llifogydd – ond nodwyd nad oedd yn gymaint o broblem yn y gymuned hon.

Garddwest y Brenin Siarl – os fyddai unrhyw un yn ymwybodol o rywun yn y gymuned neu'r Sir oedd wedi gwneud gwaith da, croeso iddynt eu enwebu.

Addysgu yn yr Awyr Agored – mae'n debyg fod dysgu plant yn yr awyr agored yn fwy iachus iddynt. Mae dysgu tu allan yn hybu'r dysgwyr – cynnal dosbarthiadau tu allan mewn ysgolion.
Ymgynghoriad ar y pwnc nawr yn agored.

Cytunwyd fod y Clerc yn llenwi yr arolwg De-fib a dderbyniwyd yn ddiweddar.

8. Cynllunio. Derbyniwyd un cais cynllunio yn Porthyrhyd, Brongest.
Y cais oedd i droi yr eiddo o un masnachol i un preswyl – ond fel cartref gwyliau gosod.
Wedi tipyn o drafodaeth gan y Cynghorwyr pendefynnwyd ar yr isod
- Rhaid sicrhau fod y Rheolau Adeiladu yn gywir
- Hapus fel Cartref gwyliau gosod ond nid Cartref preifat
- Sut y bydd hyn yn effiithio ar y 'Phosphates' yn yr ardal.

9. Cyllid Cytunodd y Cynghorwyr oedd yn bresennol i ni dalu yr holl anfonebau.

Arwyddodd y Cyng Rob Jones a'r Cyng Roger Davies y sieciau.

Taliadau -	HMRC - £43.40	001693
	Cyflog y Clerc - £173.80	001694
	Cyfraniad at Eisteddfod Rhydlewis - £200	001690
	Llinos Jones, Cyfieithu - £41.30	001691
	Ashmole & Co - £157.80	001692

(Nodwyd fod y Clerc Rhian Jones yn hapus i gyfieithu'r Cofnodion, a chytunodd pawb oedd yn bresennol. O ran cwrteisi trafodwyd y byddai'r Clerc yn anfon llythyr at Llinos Jones i ddiolch iddi am ei gwasanaeth fel Cyfieithydd, ac fod y Cynghorwyr yn gwerthfawrogi ei

gwaith ar hyd y blynyddoed. Cytunodd pawb oedd yn bresennol os fyddai dogfen swmpus i gyfieithu i gadw Llinos Davies mewn côf am y dyfodol).

Hefyd cytunwyd i gynnal Pwyllgor bach nos Iau, Chwefror 9fed am 4:30yp i drafod Cyflog ac i lunio Contract Cyflogaeth Drafft i'r Clerc newydd.

Cytunodd Y Cynghorwyr Maldwyn Lewis, Mark Davies, Sharon Thomas a Roger Davies i fod yn bresennol.

10. Materion ardal. **CROESLAN** - Nodwyd fod bin halen newydd wedi cael ei leoli ger Tegfan yn lle yr un oedd wedi mynd ar goll.

Nodwyd fod E-bost wedi dod wrth BT yn nodi nad oedd ganddynt fwriad i roi drws newydd ar y blwch ffôn. Efallai y byddai'n syniad cysylltu eto â BT i nodi mae'r gwynt oedd wedi difrodi'r drws.

COEDYBRYN – Mae Pauline yn cwrdd â'r Cyng Roger Davies nos Fercher, Chwefror 8fed i newid y padiau ar y De-fib.

BWLCHYGROES, FFOSTRASOL, RHYDLEWIS, BRONGEST a MAESLLYN – dim .

11. Cyfarfod Nesaf. Cynhelir y Cyfarfod nesaf ar NOS FAWRTH, 7fed o Fawrth am 7:30yh yn neuadd bentref Ffostrasol.

Gan nad oedd unrhyw faterion eraill i'w trafod, tynnodd y Cadeirydd y cyfarfod at ei derfyn am 9:15yh.

12. Eitemau ar gyfer yr Agenda nesaf.

Ymddiheuriadau
Datgan diddordeb
Cofnodion y Cyfarfod diwethaf
Cadarnhau'r Cofnodion
Adroddiad y Cynghorydd Sir
Gohebiaeth
Cynllunio
Cyllid – taliadau
Materion ardal – trafod potiau blodau yn y pentrefi
Blwch De-fib newydd yn Neuadd Coedybryn
Dyddiad y cyfarfod nesaf.